

KEĎ ZNOVA VÝJDE SLNKO

Na západe divokej a horúcej Afriky proti sebe stoja dva znepriatelené indiánske kmene. Slabší kmeň, kmeň náčelníka Neksipa urobí všetko preto, aby nasledujúcu vojnu vyhral. Nestráni sa spojiť s belochom španielskym grófom Luisom Sarasínom, ktorý černochova považuje za menejcenú rasu. Neksip svojich zajatých nepriateľov vymieňa za čarovné bojové nástroje (meče, kuše, pušky a delá). Z Neksipových nepriateľov sa stávajú otroci, ktorých Sarasínoví ľudia predávajú do Ameriky. Západne od Neksipovho kmeňa pri pobreží Atlantického oceánu prebývajú nepriateľské kmene, ktorým vládne náčelník menom Agu. Ten má vo svojich osadách niekoľko grófových špiónov. Situácia začína byť vážnejšia, keď jeden z nich zabije Aguho šamana a vinu hodí na Neksipových ľudí.

Jeho slnkom bola Abiba krásna tmavá princezná, dcéra jeho najväčšieho nepriateľa. Jeho nepriatelia boli rýchlejší, preto sa ocitol tam kde nikdy byť nechcel. Nikdy nevieme, čo nám osud nadelí. Lenže čo ak sa dá náš osud zmeniť? Čo ak tam, kde má byť naveky tma, môže znova výjsť slnko?

Polnočné Karibské more, zrkadlo hviezd, tu každá vlna prílivu je tak voľná, ako čajka čo nad mestom otrokov krídla svoje pne. A ja každý deň, keď v noci vidím tie vlny prílivu, verím a snívam v pásu a slobodu.

Stredná Amerika Belize 1691

Blížila sa polnoc. Ruch malého mestečka sa zmenil na ticho a prázdnotu. Otroci odpočívali po ťažkej úmornej práci. Všade vládlo ticho. Len pri jednom skladisku dreva sa ozývali hlasy dvoch ľudí. Bol to hlas otroka a hlas kňaza. Kňaz Diego, ktorý v Belize otroctvom pohrdal, chcel predstaviť úbohému otrokovi bytosť, v ktorú neochvejne veril, bytosť, ku ktorej sa každý deň modlil. Diego si nemohol vybrať lepší čas na rozhovor. Áno stretávali sa spolu, ale za bieleho dňa nebola otrokom dovolená žiadna zábava, až tmavá chladná noc im poskytla čas a intimitu, ktorú potrebovali.

„Chcel ste sa so mnou stretnúť. Prečo?“ Zaujato sa Agu zahľadel na Diega. „Chcel som ti dať nádej tak, ako ju tu na Belize dávam mnohým.“ „Päť rokov som tu, už päť rokov! Nádej upadá, to malé svetlo, ktoré mi svieti, to svetlo ktoré ma drží pri živote chvíľou zhasne a zostane len tma.“ „Myslíš to tak, že si chceš vziať život? Toto právo má len boh a okrem toho, dnes sa v tvojom živote môže zrodiť nová nádej i nové svetlo.“ „Svetlo bez slnka nemôže

existovať. A slnko aké som miloval, už nikdy nikde nenájdem. Toto slnko navždy zapadlo a odpočíva. Odpočíva vo svojom hrobe.“ „Kto?! Kto odpočíva v hrobe?“ opýtal sa Diego. „Žena.“ „Žena?“ „Žena, ktorú som miloval.“ Agu vošli do očí slzy. „Myslel som, že somnou zostane navždy. Ale dva dni potom ako som ju našiel. Dva dni potom ako som prvý krát uzrel

jej tvár...“ Agu sa rozplakal. „Prišiel som o ňu.“ „A odpovieš mi na otázku ak sa opýtam čo sa vám stalo? Uľaví sa ti a možno ti s tvojím trápením budem vedieť nejakú pomôcť,“ dodal Diego. „Mne už nedokáže pomôcť nikto. Jej oklamáný otec ma odsúdil na večné utrpenie. Dnes som chcel toto utrpenie ukončiť.“ „Dovolím ti odísť Agu a nič tvojmu pánovi neprezerám.“

Ale iba v tom prípade, ak mi ty dovoľíš aby som ti pomohol a povieš mi čo presne sa pred piatimi rokmi v Afrike stalo.

Západná Afrika Sahel 1686

Bola jedna žena, volala sa Abiba. Bola jediné dieťa západného Sahelského náčelníka. Svojou múdrosťou a krásou prevyšovala všetky ostatné ženy vo svojom kmeni. Hľadala si muža. Muža, ktorý by sa jej mohol rovnať. Muža, ktorý by bol ako ona. Lenže aj tí najodvážnejší a najväčší bojovníci v kmeni sa pri pohľade na jej neuveriteľne krásnu tvár vždy strápnili a zapýrili tak, že na rozhovor s ňou nezabudli ešte ďalších pár mesiacov. Ani jeden chlap ktorý ju oslovil a snažil sa získať si jej srdce neuspel. Bol však jeden muž. Tiež to bol syn náčelníka. Kmeň jeho otca sa tiahol od brehov oceánu a rieky Senegal až po ďalšiu veľkú rieku na juhu. Jeho syn bol veľmi dobrý a statočný muž. Rovnako ako ona hľadal lásku, ktorú ešte nepoznal. Ženu ktorá by sa mu vyrovnala. A jeho meno bolo Agu.

Belize 1691

„Takže tvojím otcom bol náčelník a ty si sa ním mohol stať tiež. Mal si aj nejakého brata alebo sestru?“ „Brata. Brata ktorý ma zradil.“

Pobrežie rieky Senegal 1686

V to ráno, v deň keď som prvý krát stretol Abibu sa v mojom sne zjavil duch nášho šamana. Šamana, ktorého zabili otcovi nepriatelia. Prišli sme o nenahraditeľného náboženského vodcu a neskutočne dobrého liečiteľa. Mnoho krát uzdravil nielen mňa, ale aj desiatky ďalších indiánov. Bol veľmi múdry. Poznal veľa zázračných bylín a magických predmetov, ktorými nás liečil a odháňal pomocou nich zlých duchov. Zjavil sa v mojom sne a prehovoril: „Už niekoľko rokov chceš nájsť ženu, ktorá by bola ako ty. Ženu, ktorá by sa ti mohla rovnať.“ „Áno to je pravda,“ odpovedal som. „Viem kde ju nájdeš. Bude na teba čakať v Údolí Levov pri veľkom vodopáde dnes pred obedom.“

Ó veľký šaman veľmi pekne ďakujem, ale chcem ťa požiadať ešte o jednu prosbu.“ „Viem o čo ma chceš požiadať múdry princ. Chceš aby medzi naším a Neksipovým kmeňom zavládol mier. Moc lásky ktorá sa dnes zrodí, potrestá zlo a prinesie mier skôr než začne vojna.“

Belize 1691

„Klamal, nič z toho sa nestalo.“ „Ak klamal, ako vieš, že to bol jeho skutočný duch?“ opýtal sa Diego. „Lebo v ten deň som stretol pani mojich myšlienok. Ženu mojich snov.“

Západná Afrika Sahel 1686

V to ráno som ale nebol jediný komu sa jeho duša zjavila. „Vedel som, že sa mi pred cestou na druhý svet ešte ukážeš. Prišiel si, aby si mi povedal meno tvojho vraha. Lenže mne jeho meno hovoriť netreba. Neksip tvrdí že na teba žiadnych vrahov neposlal. I ja som šaman. To

isté čo urobili tebe sa mohlo stať aj mne, keby si váš náčelník choval na prsiach takého hada, ako je Luis.“ „Vidím že poznáš pravdu, ale kvôli nej tu nie som. Som tu preto, lebo ťa chcem o niečo poprosiť.“ „Dobre, lenže Neksip nikdy neuverí tomu, že ho jeho miláčik klame.“ „Nie neuverí, no nejde mi o to. Chcem spojiť osudy dvoch ľudí. Ak by sme spojili životy týchto dvoch, mohol by medzi našimi kmeňmi zavládnuť mier.“

Na oblohu vyšlo slnko a ja som bol veľmi zvedavý na to, koho mi náš šaman vybral. Údolie Levov je najnebezpečnejšie miesto v západnej Afrike, preto som sa rozhodol že si so sebou vezmem aj niečo na obranu. A práve vtedy mi môj otec daroval vzácny dar, zbraň ktorú mu dal istý arabský pirát pre to, že ho otec chránil pred nepriateľmi. Bola to malá pištoľ so striebornou rukovetou a hlavňou z čierneho zlata. Nenapadlo mi však, že by som si ju mal vziať. Nechal som ju v osade a zobral som so sebou len luk a šípy. Prešiel som veľmi dlhú diaľku, kým som v Údolí Levov nenašiel veľký asi sedem metrov vysoký vodopád. A ako som sa brodil cez kričie palmového hája, v modrom jazere pod vodopádom som uzrel kúpať sa anjelsku krásu, ktorá mi zastavila dych, myseľ i srdce. Na prvý pohľad som spoznal že je to ona. Žena, na ktorú som čakal celý svoj život. Snažil som sa nebáť, vošiel som do vody. Pozrela na mňa svojimi nádhernými, veľkými, hnedými očami. Priblížil som sa bližšie, pohladil som ju po líci a pobožkal ju. Chut' jej sladkých pier. Vôňa jej tela. A tá tvár krajšia, než ranné zore rozprestierajúce sa nad vrcholkami hôr. Myslel som, že je to len sen. Nebol, bolo to skutočné. Kiež by jeden bozk zmietol zo sveta nenávisť našich otcov.

Belize 1691

„Radosť však skončila keď sa mi predstavila svojím menom. Povedala, že je Neksipova dcéra, že ju do Údolia za mnou poslal Neksipov šaman. A tu máte odpoveď na otázku Diego. Na otázku kto môže za to, že je dnes Abiba mŕtva. Bola dcéra môjho najväčšieho nepriateľa. Lenže ja som jej povedal, že mi to nevadí, že je od dnes mojím ránom a bude ním každý deň. Kašlem na to že si jeho dcéra, ty budeš môj život, ty budeš moje slnko. Povedal som jej.“

Pobrežie Západnej Afriky 1686

Môj otec nikdy neobchodoval s ľuďmi. Ale, Neksip áno. Boli to kšefty so španielskym grófom Luisom Sarasínom. Výmena otrokov za zbrane. Pustil si na svoje prsia hada, len kvôli tomu, aby zvíťazil nad početnejšou armádou môjho otca. Keď sa Sarasín vracal zo španielska za Neksipom bola vždy jeho útočiskom po zuby ozbrojená Karavela, na ktorej mal niekoľko vlastných luxusne zariadených kajút. V deň keď som pri veľkom vodopáde stretol Abibu sa na jeho palube objavil Neksipov šaman. „Aká česť, čím som si zaslúžil tvoju návštevu Oday?“

„Ide o dvoch ľudí. Mohol by kvôli nim zavládnuť medzi naším a Aguho kmeňom mier. A keďže viem, že len kvôli obchodu s ľuďmi sa teraz môžete pýšiť titulom grófa. A viem aj to že sa snažíte o vojnu, mám pre vás preto jeden návrh.“ „Som samé ucho.“ „Vojna tá prekliata pre vás prospešná vojna. Ale ako ju začať? Všetky? No je to úplne jednoduché. Povieť vám ako ju začať. Ale niečo za to na oplátku budem chcieť.“ A Oday, Neksipov šaman, ktorému náš duchovný vodca tak veľmi dôveroval zradil.

Západná Afrika Sahel 1686

Na druhý deň som sa s Abibou stretol znova. Bolo to večer. Prišla aj so svojím sluhom, ktorý mne i jej priniesol večeru. Rozprávali sme sa. Pozorovali hviezdnu oblohu. Povedal som jej,

že ju milujem a vždy budem, až do konca. Do konca svojho života. Ráno som sa zobudil a zistil, že nás jej sluha Kveku uspal. Veľmi ma bolela hlava. V ruke som držal zakrvavený nôž. Vedľa ležala Abiba. Studená a mŕtva. Spoza stromov prichádzal jej otec. Bol som vo veľkom šoku, nevedel som čo mám robiť. Po chvíli som sa spamätal a začal som utekať. Bolo to neďaleko Údolia Levov. Vedel som, že im môžem újsť jedine tak, že skočím z vodopádu, aj keď to bola istá smrť. Ale ako som bol už pri ňom a oni boli odomňa ešte desiatky metrov, zastavil ma. „Stoj Agu! Už nemáš kam utiecť!“ „Ferrin? Čo to má znamenať?“ „Sám vidíš.“ „Zradíš vlastného brata kvôli nepriateľovi?“ „Nerobím to len kvôli Sarasínovy, ale aj pre mňa. Keď sa ty staneš otrokom, ja sa stanem novým náčelníkom v našom kmeni.“ „To radšej skočím a zomriem.“ „Vedeli sme že tadiaľto budeš utekať a dôkladne sme sa na teba pripravili.“ Môj brat vytiahol fúkaciu trúbku a zasiahol ma uspávacou šípkou do krku. Keby som tak vtedy mal otcovu pištoľ. A ako prichádzal Neksip, Ferrin sa zrejme schoval za skalú.

Pobrežie Západnej Afriky 1686

Našli ma, na ostatné si nepamätám. Zobudil som sa v tmavej miestnosti v nejakej chatrči, pri pobreží. Bola tam veľká tlačnica a hrozný smrad. Pripútaný reťazami som sa nevedel hýbať. Do chatrče pridávali ďalších a ďalších indiánov. Všetci sme museli stáť a tlačiť sa. Celý deň i celú noc som len stál. Sarasínoví ľudia ma predali britským obchodníkom s otrokmi. Tí mi vypálili na prsia znak ich firmy a natlačili ma spolu s ostatnými indiánmi do jednej z ich obchodných lodí. Nikto sa ma na nič nepýtal. Neksipa nezaujímal pravda, veril len svojmu šamanovi a grófovi. Celé dva mesiace som bol na tej odpornej lodi, skutý v reťaziach tak, že som sa nemohol obrátiť na brucho. Každý deň natisnutý v nezdravom a horúcom podbalubí. Nedávali nám jesť ani piť. Vody sme dostávali málo, jedla ešte menej. Šesdesiatpäť dní, celých šesdesiatpäť dní utrpenia. Každý deň zomrelo niekoľko ľudí. Z Afriky sme odchádzali plní. Ako sme však prišli do Karibiku polovica ľudí na lodi už nebola. Všetci boli mŕtvi. Ale námorníci tí nás nenazývali ľuďmi, boli sme pre nich len hovoriace nástroje.

Belize 1691

Diego plakal. Nemohol uveriť aká nespravodlivosť vládne v živote tohto muža. Ako mohol Boh dovoliť niečo tak hrozného. Potom vytiahol zo svojho kabáta ruženec. „Viem že ti to je asi zbytočné hovoriť, ale o takmer všetky prosby, o ktoré som ho prosil mi splnil. A splnil mi ich aj vtedy, keď som neveril, že mi ich splní. Vieš kto je Ježiš, áno?“ „Váš Boh,“ odvetil Agu. „Nie len náš. Je to Boh všetkých ľudí. A pred jeho tvárou sme si všetci rovní. Čierni, bieli, všetci.“ Diego dal Agu do rúk svoj ruženec. „Dal mi ho muž ktorého ja pokladám za veľkého svätca. Teraz je tvoj. Nebudem tvojmu pánovy hovoriť čo si mi povedal. Je tvojou voľbou ako naložíš so svojím životom. S Bohom.“ „Ďakujem,“ odvetil Agu a pobral sa svojou cestou. Ako vchádzal do stodoly svojho pána, čakalo tam naňho pod stropom na slučku uviazané lano. Kľakol si na kolena, vybral z košeľe ruženec a začal sa modliť. „Pane Ježišu daj, aby som ešte raz uzrel východ slnka. Aby som ešte raz cítil vo svojich rukách jej hebké dlane. Hovoril som ti, že ťa budem milovať až do konca svojich dní Abiba,“ vzlykal, po líkach sa mu rozlievali slzy. „Pane Bože daj, aby som ešte raz videl jej tvár. Povedal som že ťa budem milovať až do konca a koniec sa blíži.“ Agu sa modlil až sa úplne unavil a zaspal.

Západná Afrika 1686

„Už niekoľko rokov chceš nájsť ženu, ktorá by bola ako ty,“ snívalo sa Agu. „Moc lásky

ktorá sa dnes zrodí, potrestá zlo a prinesie mier skôr než začne vojna.“ Agu sa zobudil a neveril vlastným očiam. Bol vo svojom stane a písal sa rok 1686.

Od 16. do 19. storočia bolo z Afriky do európskych kolónií v Novom svete odvečených okolo 11 miliónov otrokov. Predstaviť si ich utrpenie je nemožné.